

Validation of the Empowerment Model for Educational System Managers to Enhance Social Security in Tourist Areas

Kazem Solouki¹, Mitra Sadoughi^{2*}, Samira Pali²

1. PhD Student, Department of Educational Management, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran

2. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran

Received: 29 Oct 2024

Accepted: 14 Dec 2024

Available Online: 28 Dec 2024

Keywords

Validation, Social Security,
Empowerment, Educational
System Managers, Tourist Areas

ABSTRACT

The present study aimed to validate an empowerment model for educational system managers to enhance social security in tourist areas. This study was correlational in nature, utilizing structural equation modeling. The study population consisted of all educational system managers, including school principals and education administrators in Mazandaran province, who were active during the 2024-2025 academic year. To estimate the sample size, Cochran's formula was used, and after accounting for a 20% dropout rate, the final sample size of 320 participants was randomly selected. For evaluating the construct validity of the proposed model, first- and second-order confirmatory factor analyses were conducted using AMOS 24 software. To examine the paradigm model of the study, structural equation modeling based on Partial Least Squares (PLS-3) was employed, and the direct effect regression coefficients for all model pathways were reported. According to the results, the standardized factor loadings for each primary and secondary category of the empowerment factors for educational managers aimed at enhancing social security in tourist areas were greater than 0.40 and were confirmed. The convergent and discriminant validity of the scales in the proposed model were also satisfactory. Additionally, the overall model fit was confirmed, and both the structural and measurement models demonstrated adequate quality in explaining the research variables. Therefore, the use of the model derived from this study for empowering educational managers to enhance social security in tourist areas is an effective method with high validity.

How to cite:

Solouki, K., Sadoughi, M., & Pali, S. (2024). Validation of the Empowerment Model for Educational System Managers to Enhance Social Security in Tourist Areas. *Study and Innovation in Education and Development*, 4(4), 277-294.

* Corresponding Author:

Dr. Mitra Sadoughi

E-mail: sadoughi_mitra@yahoo.com

© 2024 the authors. Published by Institute for Knowledge, Development, and Research.

This is an open access article under the terms of the [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) License.

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

In today's rapidly changing world, organizations face unprecedented transformations in terms of both speed and content (1). These changes have an impact on all aspects of organizations, from internal and external environments to human and non-human factors. To manage these shifts, empowerment has become a key tool for organizational leadership. Empowerment allows managers to leverage the knowledge, skills, and experience of all members within the organization, making it an essential strategy for efficiently managing contemporary organizations (2). Despite its importance, few managers are equipped with the skills to cultivate an empowering organizational culture (3).

Educational management plays a vital role in societal development, with educational leaders expected to foster social growth and contribute to national progress (4). In the context of education, empowering managers is critical for achieving organizational goals. Specifically, the empowerment of educational managers in tourism-focused systems involves methods that can reshape managerial behaviors toward improving tourism-related productivity within educational settings (5). Educational organizations in developing nations must develop planning methods and empower their managers with specialized skills to effectively contribute to the global tourism market (6).

Tourism has become a major global economic activity, contributing significantly to global GDP. According to the World Tourism Organization, it generates over a tenth of the world's GDP, and the tourism sector competes with industries such as oil and automotive in terms of economic importance (7). As a result, managing educational institutions to promote the tourism industry is of significant importance. Furthermore, the tourism sector is recognized for its potential to contribute to sustainable economic development and job creation (8). Every step taken by educational managers in fostering tourism has a positive impact on global intercultural understanding and social security.

The success of the tourism industry relies on various interconnected factors, with social security playing a central role in shaping tourism strategies. Social security is essential in creating a secure environment for tourists, which influences their decisions to visit a destination (9). It is also tied to maintaining cultural, social, and national identities while enabling growth and progress (9). Any threats to social security in tourist areas can result in decreased tourist activity, which further underscores the importance of this factor

in tourism development (10). The present study aimed to validate an empowerment model for educational system managers to enhance social security in tourist areas.

METHODS AND MATERIALS

This research employs a correlational design using Confirmatory Factor Analysis (CFA) and Structural Equation Modeling (SEM). The target population consists of all educational managers, including school principals and education officials from the Mazandaran province of Iran. The inclusion criteria for participation were a minimum of 5 years of relevant work experience and a degree of at least a bachelor's level. To estimate the sample size, Cochran's formula was used, which initially resulted in a sample size of 251 participants. However, considering a 20% expected dropout rate, the final sample size was adjusted to 320 participants. A random sampling method was employed for participant selection.

For data collection, a researcher-designed questionnaire was used, which was developed based on the framework of the empowerment model for educational managers with the goal of improving social security in tourism areas. This questionnaire consists of five sections: causal conditions, contextual conditions, intervening conditions, strategies, and outcomes.

The causal conditions section includes dimensions such as psychological-emotional empowerment, ethical empowerment, occupational empowerment, social empowerment, and cultural empowerment. The contextual conditions section covers economic infrastructure, supportive infrastructure, educational infrastructure, and cultural infrastructure. The intervening conditions section examines organizational, human, socio-cultural, and economic barriers. The outcomes section includes educational-scientific outcomes, social outcomes, and cultural outcomes. The strategies section includes educational strategies, social strategies, ethical strategies, and motivational strategies.

The questionnaire was designed with a 5-point Likert scale (ranging from strongly agree to strongly disagree). To assess the face validity of the questionnaire, it was reviewed by experts and faculty members in the field, leading to revisions in wording, sentence structure, and spelling. The content validity ratio (CVR) was calculated to be 0.77, indicating that all items of the questionnaire were valid. Additionally, the reliability of the instrument was measured using Cronbach's Alpha, which yielded values greater than 0.7, confirming the tool's reliability.

Finally, to validate the empowerment model for educational managers aimed at enhancing social security in tourism areas, first- and second-order confirmatory factor

analyses (CFA) were conducted using AMOS24 software. Structural Equation Modeling (SEM) was performed using Partial Least Squares (PLS-3) to examine the research paradigm model. Regression coefficients for all paths in the model were reported, confirming the validity and reliability of the proposed model.

FINDINGS

The demographic characteristics of the 320 participants in this study were analyzed. The majority of participants were male (53.7%), and the most common age range was 40-50 years (41.3%). In terms of work experience, 50.7% had over 20 years of experience, and the majority held a master's degree (58.4%).

For validating the empowerment model of educational managers aimed at improving social security in tourism areas, Confirmatory Factor Analysis (CFA) was used. The factor loadings for the primary and secondary components of the model were found to be significant. The factor loadings for the main categories were all above 0.3, indicating that the variances between the constructs and their indicators were greater than the measurement error, confirming that the model was statistically sound.

The structural model analysis showed good fit indices. The R^2 values for the endogenous latent variables were found to be substantial. According to Cohen (1992), R^2 values of 0.26, 0.13, and 0.02 are considered strong, medium, and weak, respectively, with values above 0.2 being considered a strong fit in the context of structural models. The Goodness of Fit (GOF) index for the model was 0.398, which is considered strong and indicates that both the structural and measurement models effectively explain the research variables.

In terms of direct effects, the causal conditions had a strong effect (75.2%) on the central component of the empowerment model, which in turn had a 60.5% effect on the strategies. These strategies had a significant 87.4% effect on the outcomes. The intervening conditions contributed 51.2%, and the contextual conditions contributed 45.7% to the strategies.

The t-statistics for all paths between the variables were significant, with t-values exceeding 1.96 for most of the relationships, indicating that these relationships were statistically significant. The path coefficients also indicated that the relationships between the constructs were generally strong, with coefficients above 0.6 considered as strong relationships. Based on these results, the research model was validated, and the factors

influencing the empowerment of educational managers to improve social security in tourism areas were identified and confirmed.

These findings highlight the importance of both the causal and contextual conditions in shaping strategies that enhance social security in tourism areas, with significant implications for educational management and policy development in the tourism sector.

DISCUSSION AND CONCLUSION

This study aimed to validate the empowerment model for educational managers to enhance social security in tourism areas. The findings confirmed that the proposed model was valid and reliable, aligning with previous research (11-16). The results indicated that the components of the empowerment model, which focus on psychological-emotional, ethical, occupational, social, and cultural empowerment, were correctly identified and are reliable.

The factor validity analysis showed strong factor loadings for the components of the model, confirming its solid underlying structure. The content of the model should include specialized management competencies, ethical responsibility, promotion of tourism ethics, technological empowerment, leadership skills, communication skills, teamwork, and social awareness, among others. Furthermore, the model suggests that creating supportive contextual conditions and addressing intervening barriers can significantly enhance the empowerment of educational managers, leading to positive outcomes such as educational, social, and cultural benefits.

The central concept of the study—empowering educational managers to improve social security in tourism areas—was influenced by various causal factors, including psychological-emotional, ethical, and cultural empowerment. These causal conditions directly impacted the core issue and, in turn, affected strategies for addressing the issue. Contextual conditions, which are specific to time and place, shaped the strategies further. Intervening conditions acted as barriers to achieving these strategies. Ultimately, the successful implementation of strategies led to the desired outcomes, including social and educational improvements.

This study had limitations that should be considered when interpreting the results. Since the empowerment model was tested with educational managers in the education sector, the generalization of findings to other organizations should be cautious. It is recommended that future studies extend this model to managers from other sectors to assess its broader applicability.

Practical recommendations for the effective use of the study's findings include:

- Policymakers should recognize the valuable role of the education system and educational managers in the development of tourism.
- Emotional and psychological empowerment should be considered when selecting and promoting educational managers.
- Efforts should be made to institutionalize tourism ethics across educational organizations and through media and social institutions.
- Standards and criteria for ethical training in tourism should be developed for educational managers.
- Including training on new tourism technologies and management strategies as part of in-service training for educational managers could enhance their effectiveness in this area.
- Collaboration with organizations responsible for tourism security could help create more secure environments in tourism regions.
- Cultural training programs should be implemented to enhance educational managers' understanding of tourism attractions and to foster a culture of safe and sustainable tourism development.

اعتباریابی الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری

کاظم سلوکی^۱، میترا صدوقی^{۲*}، سمیرا پالی^۲

۱. دانشجوی دکتری، گروه مدیریت آموزشی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران

۲. استادیار، گروه علوم تربیتی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر اعتباریابی الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری بود. پژوهش حاضر از نوع همبستگی با استفاده از مدل یابی معادلات ساختاری می‌باشد. جامعه پژوهش را کلیه مدیران نظام آموزشی اعم از مدیران مدارس و مدیران آموزش و پرورش استان مازندران تشکیل دادند که در بازه زمانی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مشغول به فعالیت بودند. بنابراین برای برآورد حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شد و با در نظر گرفتن ریزش ۲۰ درصدی در نهایت حجم نمونه ۳۲۰ نفر به صورت تصادفی انتخاب شدند. برای بررسی روایی سازه الگوی پیشنهادی از تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول و دوم با نرم افزار AMOS24 و جهت بررسی الگوی پارادایمی پژوهش از رویکرد معادلات ساختاری مبتنی بر روش حداقل مجذورات جزئی با نرم افزار PLS-3 استفاده شد و ضرایب رگرسیون اثرات مستقیم برای تمام مسیرهای مدل گزارش گردید. بر اساس یافته‌های به دست آمده، بار عاملی استاندارد برای تک تک مقوله‌های اصلی و فرعی هر یک از عوامل مندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری بیشتر از ۰/۴ و مورد تایید بود. روایی همگرا و روایی واگرایی مقیاس‌های مدل پیشنهادی نیز مناسب بودند. همچنین برازش کلی مدل تایید گردید و مجموع مدل ساختاری و مدل اندازه گیری کیفیت مناسب در تبیین متغیرهای پژوهش داشتند. بنابراین استفاده از الگوی به دست آمده در پژوهش حاضر برای مندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری، روشی موثر خواهد بود که از اعتبار بالایی نیز برخوردار است.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۸/۰۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۲۴

تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸

کلیدواژه‌ها

اعتباریابی، امنیت اجتماعی، توانمندسازی، مدیران نظام آموزشی، مناطق گردشگری

شیوه ارجاع‌دهی:

سلوکی، کاظم، صدوقی، میترا. و پالی، سمیرا. (۱۴۰۳). اعتباریابی الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری. پژوهش و نوآوری در تربیت و توسعه، ۴(۴)، ۲۷۷-۲۹۴.

© ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است.

انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی CC BY-NC 4.0 صورت گرفته است.

نویسنده مسئول:

دکتر میترا صدوقی

پست الکترونیکی: sadoughi_mitra@yahoo.com

جهان در عصر حاضر، در حال تحولات سریع و پیش‌بینی‌نشده‌ای است و اگرچه این تحولات در تمام دوران وجود داشته است، امروزه چه به لحاظ محتوا و چه به لحاظ سرعت آن بی‌سابقه می‌باشد. بنابراین تمامی ابعاد سازمان‌ها از محیط داخلی تا محیط خارجی، از عوامل انسانی تا عوامل غیرانسانی و غیره همگی با شتابی خیره‌کننده در حال تغییر از حالتی به حالت دیگر هستند (1). بنابراین در عصر حاضر توانمندسازی به عنوان یکی از روش‌های شناخته شده که مدیران به وسیله آن قادر خواهند بود سازمان‌های امروزی را که دارای ویژگی‌هایی چون تنوع کانال‌های نفوذ، رشد، اتکاء به ساختار افقی و شبکه‌ای، حداقل شدن فاصله کارکنان از مدیران و کاهش تعلق سازمان می‌باشند، به طور کارآمد اداره کنند (2). توانمندسازی به مدیران این امکان را می‌دهد که از دانش، مهارت و تجربه همه افراد سازمان استفاده کنند، ولی متأسفانه تعداد مدیران و گروه‌هایی که راه و رسم ایجاد فرهنگ توانمندساز را بدانند اندک است. در این بین مدیران آموزش و پرورش به عنوان مدیران مهم‌ترین نهاد در هر کشوری مطرح هستند و انتظار می‌رود که موجبات رشد و توسعه اجتماعی جامعه را فراهم سازد (3). بنابراین نقش نیروی انسانی ماهر و کارآمد در تحقق اهداف سازمان آموزش و پرورش، امری بدیهی و غیرقابل انکار است و در این میان توانمندی مدیران آموزشی یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های این سازمان می‌باشد (4).

بر این اساس، توانمندسازی مدیران نظام آموزشی در حیطه گردشگری را می‌توان دربرگیرنده مجموعه تدابیر و روش‌هایی دانست که به کمک آن‌ها، رفتار مدیران را در مورد گردشگری دچار تغییر نموده و آن‌ها را قادر می‌سازد تا با توجه به شرایط سازمان، بهترین ایده‌ها را ارائه کنند، تصمیمات متناسبی را اتخاذ و با ارائه فعالیت‌های جدید، سازمان آموزش و پرورش را در جهت بهره‌وری گردشگری هدایت نمایند (5). در واقع کشورهای مختلف، به خصوص کشورهای در حال توسعه به شرطی می‌توانند در بازار رقابتی گردشگری رقابت کنند که در آموزش و کاربرد روش‌های مختلف برنامه‌ریزی و توانمندسازی مهارت داشته و از مهارت‌های تخصصی مدیران آموزشی در این زمینه برخوردار باشند تا بتوانند این آموزش‌ها را به کل جامعه انتقال دهند (6). همچنین از آنجا که گردشگری به یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های اقتصادی در سراسر جهان تبدیل شده و بر اساس گزارش سازمان جهانی جهانگردی، درآمد ناشی از گردشگری، اکنون در جهان بالغ بر یک دهم تولید ناخالص دنیا را تشکیل می‌دهد، مدیریت سازمان‌های آموزشی برای ارتقاء این صنعت در هر کشور از اهمیت بسیاری برخوردار است (7). به عبارتی، گردشگری، ضامن توسعه اقتصادی پایدار و ایجاد اشتغال است و با درآمد سالانه چند صد میلیارد دلاری در جهان، از صنایع پایی است که از لحاظ درآمد و اشتغال‌زایی به خوبی با صنایع نظیر نفت و خودرو رقابت می‌کند. لذا هر گام در توسعه پایدار این صنعت توسط مدیران آموزشی به جهانیان نوید زندگی بهتر بر مبنای مهر و دوستی، ارتباط بین فرهنگ‌های جوامع مختلف و امنیت اجتماعی را می‌دهد (8).

لذا موفقیت و رشد پایدار گردشگری در گرو عملکرد مناسب و هماهنگ عناصر و عوامل متعددی است که باهم ارتباط تنگاتنگی دارند و یکی از مهم‌ترین این عوامل، امنیت اجتماعی و چالش‌ها و فرصت‌های آن برای مقاصد گردشگری است. امروزه،

امنیت اجتماعی به عنوان مهم‌ترین و زیربناترین اصل در تدوین استراتژی توسعه گردشگری در جهان به شمار می‌آید (9). احساس امنیت اجتماعی فرایندی است که گردشگران براساس نیازها، علایق، خواسته‌ها و توانمندی‌های اجتماعی و روانی خود، در ایجاد یا از بین بردن آن، نقش اساسی دارند (17). از سوی دیگر امنیت اجتماعی به مفهوم پایداری الگوهای سنتی زبان، فرهنگ، اجتماع، آداب و هویت مذهبی و ملی در درون یک شرایط مورد قبول برای رشد و پیشرفت است و توانایی جامعه برای حفظ ویژگی‌های اساسی خود در برابر شرایط متحول و تهدیدات واقعی یا احتمالی را نشان می‌دهد (18). به طوری که اگر در مناطق گردشگری یا مجاورت آن‌ها، مشکلات امنیت اجتماعی پدیدار شود معمولاً کاهش تعداد گردشگران وارد شده را در نواحی وسیع تحت نفوذ آن در پی دارد (10).

در واقع بدون وجود امنیت اجتماعی در یک کشور، امکان شکل‌گیری صنعت گردشگری وجود ندارد و بدون تضمین امنیت، هرچند سایر مؤلفه‌های گردشگری پررنگ باشند، کارایی و اثر خود را از دست می‌دهند و در سایه ناامنی محو می‌شوند (19). در حالی که توسعه گردشگری، برای کشورهای در حال توسعه که با معضلاتی همچون بیکاری بالا، محدودیت منابع ارزی و اقتصاد تک محصولی مواجه هستند، از اهمیت فراوانی برخوردار است، زیرا حضور مستقیم گردشگران در یک کشور، علاوه بر توسعه اقتصادی و تبادلات فرهنگی، آن کشور را به عنوان یک قطب امن گردشگری به جهانیان معرفی می‌کند (20). لذا شناخت عوامل موثر بر توسعه امنیت مناطق گردشگری در ایران، در قرن بیست و یکم برای بهره‌گیری از فرصت‌های تجاری ارزشمند دارای اهمیت بسیاری است و سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌ها در زمینه گردشگری باید به سمت ایجاد امنیت معطوف شده تا بتوان زمینه‌های حضور گردشگران بیشتری را در مقصد فراهم کرد که این مهم مستلزم ارائه خدمات و امکانات و شرایط ویژه‌ای است (9).

بسیاری از مطالعات پیشین، عوامل موثر بر توسعه گردشگری توسط نظام آموزشی را مورد بررسی قرار داده‌اند و اعتبار الگوهای به دست آمده از مطالعات خود را تایید کردند؛ پاکزی و همکاران (۱۴۰۰) مبنی بر تایید اعتبار مولفه‌های اجتماعی (جانی، جنسیتی و فضایی)، سیاسی (حضور مناسب نیروی انتظامی، تامین آرامش و حفظ امنیت در برابر دزدی و کلاهبرداری)، فرهنگی (رفتاری، نژادی و ذهنی)، اقتصادی (سرمایه‌گذاری و رفاهی) و زیست محیطی (پایداری اکولوژیک و پایداری منظر) بر امنیت گردشگری (15)؛ چو و کیم (۲۰۲۴) مبنی بر تاثیر آزمایشگاه تجربی و زنده گردشگری بر شایستگی در توسعه حرفه‌ای گردشگری و تایید اعتبار عوامل به دست آمده (13)؛ فلیپس (۲۰۲۳) مبنی بر تاثیر آموزش‌های نوآورانه و خلاق نیروی انسانی نظام آموزشی بر توسعه گردشگری پویا (16)؛ باحسارلی (۲۰۲۳) مبنی بر تاثیر فناوری‌های نوین بر افزایش دانش و بینش حرفه‌ای گردشگری و تایید اعتبار عوامل به دست آمده (11)؛ ایساکو و همکاران (۲۰۲۳) مبنی بر تاثیر موانعی در نظام آموزشی بر توسعه گردشگری شامل تجهیزات مناسب، کمبود بودجه برای آموزش‌های گردشگری از سوی نظام آموزش و پرورش، کمبود معلمان آموزش دیده در زمینه گردشگری به خصوص معلمان جغرافیا و عدم جذابیت برنامه‌های درسی و کتاب‌های آموزشی در زمینه گردشگری مانند جغرافیا و کمبود برگزاری اردوها و گردش‌های علمی و گروهی و در نهایت تایید اعتبار عوامل به دست آمده (14)؛ چن و همکاران (۲۰۲۲) مبنی بر تاثیر توسعه مهارت‌های یادگیری مشارکتی و میان‌رشته‌ای، توسعه مهارت‌های تفکر سیستمی، توسعه مهارت‌های یادگیری تجربی و توسعه تکنیک‌هایی برای افزایش

آگاهی زیست محیطی بر ارتقای پایداری در آموزش گردشگری و تایید اعتبار عوامل به دست آمده، اشاره کرد (12). با این وجود، تاکنون به مسأله رشد امنیت گردشگری توسط آموزش و پرورش در جامعه ایران توجه اندکی شده است و مدیران، معلمان و کارکنان آموزش و پرورش و دانش‌آموزان، آگاهی و شناخت پایینی نسبت به فرهنگ غنی گردشگری، اهمیت مناطق گردشگری و محیط زیست و تاثیر امنیت اجتماعی در این مناطق دارند. بنابراین در عین حال که کشور ایران دارای جاذبه‌های گردشگری بسیاری است به لحاظ عدم اتخاذ سیاست‌های مؤثر در این بخش، هنوز نتوانسته است به سهم مناسب خود در بازار گردشگری جهان دست یابد و این امر سبب شده است تا بسیاری از معضلات اقتصادی-اجتماعی کشور که می‌تواند با توسعه گردشگری مرتفع گردد، همچنان پابرجا بماند. لذا پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به این سوال است آیا الگوی عوامل مؤثر بر توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری دارای اعتبار است؟

روش پژوهش

طرح پژوهش حاضر، همبستگی با استفاده از تحلیل عامل تاییدی و مدل یابی معادلات ساختاری بود.

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه مدیران نظام آموزشی اعم از مدیران مدارس و مدیران آموزش و پرورش استان مازندران می‌باشند. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت از حداقل ۵ سال سابقه کاری در زمینه مرتبط و دارای مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر بودند. برای برآورد حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شد که در این فرمول، تعداد اعضای نمونه بدست آمده برای جامعه مذکور ۲۵۱ نفر می‌باشند، ولی با در نظر گرفتن ریزش ۲۰ درصدی، در نهایت حجم نمونه ۳۲۰ نفر در نظر گرفته شد. روش نمونه‌گیری مورد استفاده در پژوهش حاضر نمونه‌گیری تصادفی بود.

برای جمع‌آوری داده‌ها در پژوهش حاضر از پرسشنامه محقق ساخته حاصل از طراحی الگوی الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری استفاده شد. این پرسشنامه شامل ۵ قسمت شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها می‌باشد. به طوری که مولفه‌های این پرسشنامه در قسمت شرایط علی الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری شامل توانمندسازی روانشناختی-هیجانی، توانمندسازی اخلاقی، توانمندسازی شغلی، توانمندسازی اجتماعی و توانمندسازی فرهنگی؛ قسمت شرایط زمینه‌ای الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری شامل زیرساخت‌های اقتصادی، زیرساخت‌های حمایتی، زیرساخت‌های آموزشی و زیرساخت‌های فرهنگی؛ قسمت شرایط مداخله‌گر الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری شامل موانع انسانی، موانع اجتماعی-فرهنگی و موانع اقتصادی؛ قسمت پیامدهای توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری شامل یامدهای علمی-آموزشی، پیامدهای اجتماعی و پیامدهای فرهنگی؛ قسمت راهبردهای توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری شامل راهبردهای آموزشی،

راهبردهای اجتماعی، راهبردهای اخلاقی و راهبردهای انگیزشی بودند. این پرسشنامه در طیف ۵ گزینه‌ای (از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) طراحی و تنظیم شد. جهت بررسی روایی صوری، پرسش‌نامه‌ها در اختیار خبرگان و اساتید فن قرار گرفته و از آنان نظرخواهی شد. به این ترتیب تغییراتی در نحوه نگارش، جمله بندی و ویرایش املائی انجام پذیرفت. همچنین محاسبه نسبت روایی محتوا، عدد ۰/۷۷ را نشان داد و مشخص شد تمام سوالات پرسشنامه اعتبار لازم را دارا هستند. همچنین به منظور اندازه گیری قابلیت اعتماد ابزار اندازه گیری، از روش آلفای کرونباخ استفاده شد و نتایج نشان داد آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۷ و ابزار اندازه گیری دارای پایایی است. در نهایت جهت اعتباریابی الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری از تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول و دوم با نرم افزار AMOS24 و جهت بررسی الگوی پارادایمی پژوهش از رویکرد معادلات ساختاری مبتنی بر روش حداقل مجذورات جزئی با نرم افزار PLS-3 استفاده شد و ضرایب رگرسیون اثرات مستقیم برای تمام مسیرهای مدل گزارش گردید.

یافته‌ها

جدول ۱ مشخصات جمعیت شناختی ۳۲۰ نفر افراد شرکت کننده در پژوهش حاضر است. بیشتر نمونه‌های مورد مطالعه از نظر جنسیت ۱۷۲ نفر (۵۳/۷ درصد) مرد، از نظر سنی ۱۶۰ نفر (۴۱/۳ درصد) در طیف ۴۰-۵۰ سال، از نظر سابقه کار ۱۶۲ نفر (۵۰/۷ درصد) بالای ۲۰ سال و از نظر سطح تحصیلات ۱۸۷ نفر (۵۸/۴ درصد) کارشناسی ارشد بودند.

جدول ۱. مشخصات جمعیت شناختی جهت تحلیل عاملی تأییدی

متغیرهای جمعیت شناختی	تعداد	درصد
جنسیت		
زن	۱۴۸	۴۶/۳
مرد	۱۷۲	۵۳/۷
سن (سال)		
۳۰-۴۰	۲۸	۸/۷
۴۰-۵۰	۱۶۰	۵۰
>۵۰	۱۳۲	۴۱/۳
سابقه کار (سال)		
۱۰-۱۵	۵۳	۱۶/۵
۱۶-۲۰	۱۰۵	۳۲/۸
>۲۰	۱۶۲	۵۰/۷
سطح تحصیلات		
کارشناسی	۷۱	۲۲/۱
کارشناسی ارشد	۱۸۷	۵۸/۴
دکتری	۶۲	۱۹/۵

سپس برای اعتباریابی الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری دربرگیرنده چه مولفه‌هایی، از روایی سازه و تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. بنابراین بار عاملی هر یک از مقوله‌های اصلی و فرعی مدل پارادایمی

الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری دربرگیرنده چه مولفه‌هایی در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲. ضرایب بارهای عاملی به تفکیک مقوله‌های اصلی و فرعی

مقوله اصلی	مقوله فرعی	بار عاملی	مقوله اصلی	مقوله فرعی	بار عاملی
شرایط علی	توانمندسازی هیجانی	۰/۷۸۴	شرایط زمینه‌ای	زیرساخت‌های اقتصادی	۰/۷۰۹
	توانمندسازی اخلاقی	۰/۸۰۷		زیرساخت‌های حمایتی	۰/۸۹۵
	توانمندسازی شغلی	۰/۸۳۹		زیرساخت‌های آموزشی	۰/۹۲۷
	توانمندسازی اجتماعی	۰/۵۱۷		زیرساخت‌های فرهنگی	۰/۹۶۰
	توانمندسازی فرهنگی	۰/۴۵۷	پیامدها	پیامدهای علمی-آموزشی	۰/۸۵۵
شرایط مداخله‌گر	موانع سازمانی	۰/۶۰۵		پیامدهای اجتماعی	۰/۹۶۱
	موانع انسانی	۰/۸۳۶		پیامدهای فرهنگی	۰/۸۸۳
	موانع اجتماعی-فرهنگی	۰/۸۷۰	راهبردها	راهبردهای آموزشی	۰/۸۷۵
	موانع اقتصادی	۰/۸۷۷		راهبردهای اخلاقی	۰/۸۷۷
				راهبردهای اجتماعی	۰/۸۶۶
				راهبردهای انگیزشی	۰/۷۹۳

بار عاملی استاندارد برای تک تک مقوله‌های اصلی و فرعی هر یک از عوامل مدل پارادایمی الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری نشان داده در جدول ۴-۲۵ بیشتر از ۰/۳ بودند؛ که نشان می‌دهد واریانس بین سازه و شاخص‌های آن از واریانس خطای اندازه‌گیری آن سازه بیشتر بوده. بنابراین همه مقوله‌های اصلی و فرعی به طور معنادار به عامل زیربنایی خود مرتبط هستند و می‌توان گفت که مدل اندازه‌گیری طی ارزیابی شاخص‌های جزئی مطلوب است. همچنین هر یک از مقوله‌های فرعی به سوالات خود نیز مرتبط می‌باشند. مقادیر بارهای عاملی هر یک از سوالات مقوله‌های فرعی نیز بالاتر از ۰/۴ بود که نشان می‌دهد تمامی سوالات توانایی اندازه‌گیری مؤلفه‌های خود را دارند.

در ادامه به بررسی بخش ساختاری مدل پیشنهادی پژوهش پرداخته می‌شود. شاخص R^2 میزان واریانس تبیین شده متغیرهای نهفته درونزا را نشان می‌دهد. کوهن (۱۹۹۲) مقادیر R^2 ، ۰/۲۶، ۰/۱۳ و ۰/۰۲ را در معادلات ساختاری به ترتیب قوی، متوسط و ضعیف توصیف می‌کند. شاخص‌های اعتبار مشترک^۱ و ارتباط پیش بین^۲ متغیرها بالاتر از صفر می‌باشد که نشان دهنده کیفیت مناسب مدل است (هایر ۲۰۱۶). شاخص GOF در این مطالعه ۰/۳۹۸ بدست آمده است که با توجه به ملاک تعیین شده در حد قوی می‌باشد، بنابراین برازش کلی مدل تایید می‌شود و مجموع مدل ساختاری و مدل اندازه‌گیری کیفیت مناسب در تبیین متغیرهای پژوهش دارند (جدول ۳).

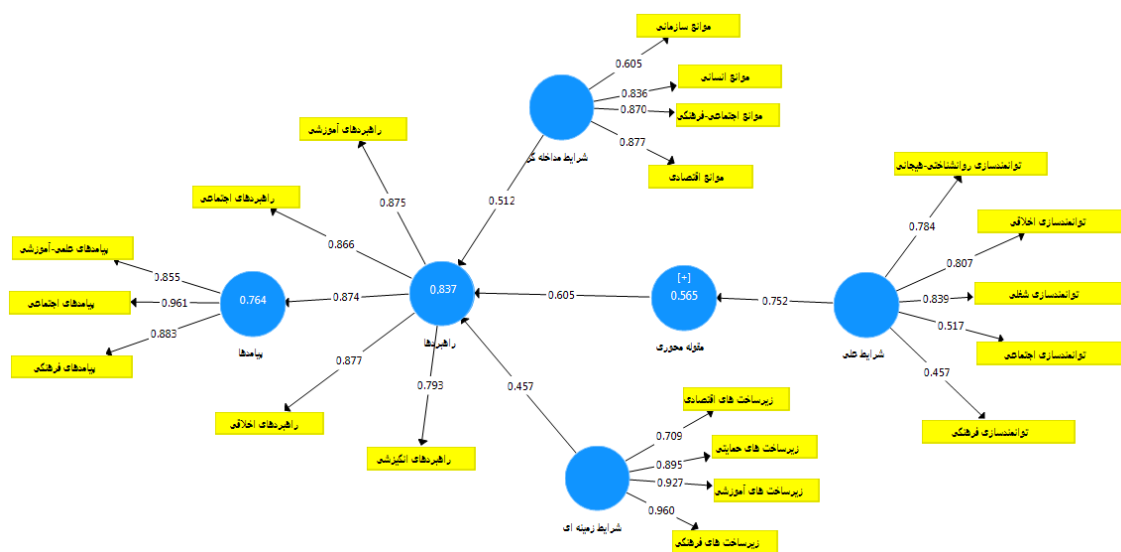
2. CV- Commuality (CV-com)

3. CV-Redundancy (CV-red)

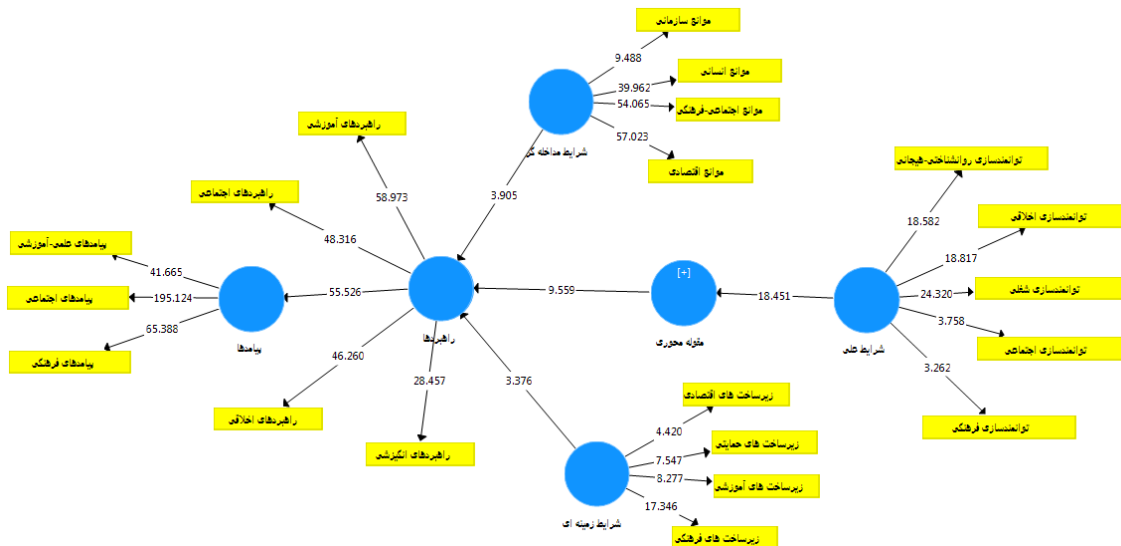
جدول ۳. شاخص‌های کیفیت مدل ساختاری

متغیرها	ضریب تعیین (R^2)	ضریب تعیین یافته ($Adj.R^2$)	تعیین	تعدیل	CV-red	CV-com	GOF
شرایط علی	-	-	-	-	-	۰/۲۳۵	۰/۳۹۹
مقوله محوری	۰/۵۶۵	۰/۵۶۱	-	-	۰/۱۱۲	۰/۳۸۸	
شرایط مداخله‌گر	-	-	-	-	-	۰/۵۴۱	
شرایط زمینه‌ای	-	-	-	-	-	۰/۴۰۴	
راهبردها	۰/۸۳۷	۰/۸۳۳	-	-	۰/۵۹۵	۰/۵۳۰	
پیامدها	۰/۷۶۴	۰/۷۶۵	-	-	۰/۴۷۷	۰/۵۹۳	

شکل‌های ۱ و ۲ به ترتیب ضرایب استاندارد و آماره t مسیرهای بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. در این شکل‌ها بدلیل نمایش بهتر، متغیرهای نشانگر به صورت پنهان و با علامت مثبت بر روی متغیر پنهان نمایش داده شده است. اگر ارزش t بیشتر از $۱/۹۶$ باشد به معنی وجود رابطه معنی‌دار است و اگر مقدار t بین $+۱/۹۶$ تا $-۱/۹۶$ باشد، بین متغیرها رابطه معناداری وجود ندارد. علاوه بر این در صورتی که ضرایب مسیر بیشتر از $۰/۶$ باشد، به این معناست که ارتباط قوی بین متغیرها وجود دارد، اگر ضرایب مسیر بین $۰/۳$ تا $۰/۶$ باشد، ارتباط متوسط و در صورتی که کمتر از $۰/۳$ باشد، ارتباط ضعیفی بین متغیرها وجود دارد (چین، ۲۰۰۳). بر این اساس، با توجه به نمودارهای بدست آمده می‌توان روابط بین متغیرهای پژوهش را نیز در جدول ۳ خلاصه نمود.

شکل ۱. ضرایب مسیر

شکل ۲. مقادیر آماره t

با توجه به نمودارهای به دست آمده می‌توان روابط بین متغیرهای پژوهش را نیز در جدول ۵ خلاصه نمود.

جدول ۴. نتایج اثرات مستقیم مدل پژوهش

P	۹۵٪ CI		T	B	اثرات مستقیم
	کران بالا	کران پایین			
<۰/۰۰۱	۰/۸۳۳	۰/۵۶۱	۱۸/۴۵۱	۰/۷۵۲	شرایط علی ---> مقوله محوری
<۰/۰۰۱	۰/۵۶۶	۰/۴۷۷	۹/۵۵۹	۰/۶۰۵	مقوله محوری ---> راهبردها
<۰/۰۰۱	۰/۹۳۵	۰/۷۱۹	۵۵/۵۲۶	۰/۸۷۴	راهبردها ---> پیامدها
<۰/۰۰۱	۰/۶۷۵	۰/۳۱۹	۳/۹۰۵	۰/۵۱۲	مداخله‌گر ---> راهبردها
<۰/۰۰۱	۰/۵۹۲	۰/۳۰۳	۳/۳۷۶	۰/۴۵۷	شرایط زمینه‌ای ---> راهبردها

نتایج نشان می‌دهد، شرایط علی در الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری به میزان ۷۵/۲ درصد بر مقوله محوری، مقوله مرکزی در الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری به میزان ۶۰/۵ درصد بر راهبردها، راهبردها در الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری به میزان ۸۷/۴ درصد بر پیامدها، شرایط مداخله‌گر در الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری به میزان ۵۱/۲ درصد بر راهبردها، شرایط زمینه‌ای در الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری به میزان ۴۵/۷ درصد بر راهبردها مؤثر هستند.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف اعتباریابی الگوی الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری انجام شد و یافته‌ها نشان داد که اعتبار الگوی الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری مورد تایید می‌باشد. این نتایج با یافته‌های مطالعات پیشین (11-16) همسو می‌باشد.

در تبیین نتایج فوق می‌توان گفت در تبیین نتایج فوق می‌توان گفت روایی و پایایی پژوهش کیفی نشان می‌دهد که کدگذاری انجام شده تا چه میزان قابل اعتماد است و به درستی انجام شده است. بر این اساس، در پژوهش حاضر نتایج حاکی از این است که مولفه‌های الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری به درستی استخراج شده‌اند و قابل اعتماد هستند. نتایج روایی عاملی پژوهش نیز نشان داد که بارهای عاملی مولفه‌های الگوی موردنظر حاکی از ساختار زیربنایی قوی این الگو هستند. در نتیجه محتوای الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری باید شامل افزایش شایستگی تخصصی مدیریت، شایستگی ادراکی، شایستگی شخصیتی و شایستگی دانش، آگاهی اخلاقی، مسئولیت پذیری اخلاقی، ترویج اخلاق گردشگری، توانمندسازی آموزشی، توانمندسازی فناوری‌های نوین اطلاعاتی، توانمندسازی مهارت رهبری، مهارت‌های ارتباطی، کار تیمی، آگاهی اجتماعی، آگاهی از جاذبه‌های کشور و فرهنگ‌سازی امنیت اجتماعی باشد. همچنین در کنار توجه به عوامل موثر بر توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی، اگر شرایط زمینه‌ای مطرح شده در پژوهش حاضر فراهم گردد و موانع استخراج شده در شرایط مداخله‌گر رفع شود، توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی می‌تواند پیامدهای مثبت فراوانی مانند پیامدهای علمی-آموزشی، اجتماعی و فرهنگی ایجاد کند.

همچنین می‌توان گفت مقوله محوری از جنس مسأله اصلی پژوهش است که در این پژوهش توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری می‌باشد. بنابراین برای پاسخ به این مسأله ابتدا باید عوامل موثر بر توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری مورد بررسی قرار گیرند که همان شرایط علی هستند. شرایط علی که بیانگر وقایع یا عواملی است که مستقیماً بر مقوله اصلی تأثیر می‌گذارند و موجب وقوع یا توسعه مقوله اصلی می‌شوند. همان طور که نتایج نشان داد شرایط علی شامل وانمندسازی روانشناختی-هیجانی، توانمندسازی اخلاقی، توانمندسازی شغلی، توانمندسازی اجتماعی و توانمندسازی فرهنگی بر توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری اثرگذار هستند که در تبیین سوال اصلی پژوهش دلایل تأثیر این علل بر مقوله محوری مورد بحث و تفسیر قرار گرفت. این علل با هم باعث توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری به همان شکل که مدنظر پژوهشگر است، می‌شوند.

وقتی مقوله محوری که شامل توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری است توسط شرایط علی ایجاد شود، خود می‌تواند بر راهبردها تاثیرگذار باشد، زیرا راهبردها، کنش‌های متقابلی هستند که برای مدیریت، برخورد و پاسخ به مقوله اصلی انجام می‌شوند. در واقع از آن جا که در فرایند تحلیل داده بنیاد پژوهش حاضر، افراد تجربه زیسته خود را بیان کردند، مقوله محوری از جنس مسأله‌ای است که این افراد در عمل به آن پاسخ داده‌اند و این گونه مقوله راهبردها ساخته شده است. همچنین شرایط زمینه‌ای که الگوهای پایداری هستند که با زمان و مکانی خاص عجین شده‌اند و مختص همان پدیده هستند، مجموعه موقعیت‌هایی را ایجاد می‌کنند که افراد و سازمان‌ها تحت این موقعیت‌ها از خود کنش نشان می‌دهند و این کنش‌ها همان راهبردها هستند. در واقع با شناخت شرایط زمینه‌ای یک پدیده، نحوه شکل‌گیری آن پدیده در موقعیت‌های مختلف نمایان می‌شود و به این صورت است که شرایط زمینه‌ای بر راهبردها تاثیرگذار است. شرایط مداخله گر نیز یکی دیگر از عوامل تاثیرگذار بر راهبردها می‌باشند که به صورت مانعی برای تحقق راهبردها بروز می‌کنند. در نهایت، با توجه به این که پیامدها، نتایج و ره‌آورد به کار بستن راهبردها و اثر نهایی هستند، راهبردها باعث ایجاد پیامدها می‌شوند.

انجام این پژوهش همانند هر پژوهش دیگری با محدودیت‌هایی مواجه بود که هنگام تفسیر نتایج باید مد نظر قرار گیرند: با توجه به اینکه الگوی توانمندسازی مدیران نظام آموزشی با هدف ارتقا امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری بررسی و مورد سنجش قرار گرفته است، تعمیم‌پذیری یافته‌ها به مدیران دیگر سازمان‌ها باید با احتیاط صورت گیرد. همچنین با توجه به اینکه مدیران نظام آموزشی شامل طیف گسترده‌ای در همه سازمان‌ها می‌شوند، در این پژوهش با توجه به اهمیت جامعه هدف و همچنین ارتباط با حوزه و رشته پژوهشگر مدیران نظام آموزش و پرورش مد نظر قرار گرفته است. بنابراین پیشنهاد می‌شود جهت تعمیم‌پذیری بیشتر یافته‌ها، این الگو در بین مدیران آموزشی دیگر سازمان‌ها به جز سازمان آموزش و پرورش نیز بررسی و ارزیابی شود. در نهایت پیشنهادات کاربردی ذیل برای استفاده بهینه نتایج پژوهش در سازمان آموزش و پرورش ارائه می‌گردد:

- پیشنهاد می‌شود سیاست‌گذاران، برنامه ریزان فرهنگ و اقتصاد کشور، نگاه واقعی و ارزشمند به نقش نظام آموزش و پرورش و مدیران نظام آموزشی در توسعه گردشگری کشور داشته باشند.

- پیشنهاد می‌شود برای انتخاب و انتصاب مدیران نظام آموزشی، توانمندسازی هیجانی و روان‌شناختی آن‌ها بررسی و مدنظر قرار گیرد و مدیرانی که نمرات بالاتری کسب می‌کنند در پست‌های مدیریتی سطح بالاتر گمارده شوند.

- پیشنهاد می‌شود برای فرهنگ سازی اخلاق گردشگری در نظام آموزشی، همه سازمان‌های آموزشی، نهادهای اجتماعی، کارگزاران فرهنگی، صدا و سیما، مطبوعات و رسانه‌ها به صورت هماهنگ و منسجم در نهادینه کردن ارزش‌های اخلاقی گردشگری، تلاش کنند و از تفرقه پراکنی در این زمینه بپرهیزند.

- تعیین معیار و استانداردهای اخلاقی اجرای طرح آموزش در زمینه گردشگری برای مدیران نظام آموزشی می‌تواند به نهادینه شدن معیارهای اخلاقی در آموزش‌های حوزه گردشگری کمک کند.

-- اختصاص بخشی از ساعات آموزش ضمن خدمت مدیران نظام آموزشی به موضوع دانش‌افزایی و آموزش فناوری‌های نوین حوزه گردشگری و مدیریت گردشگری می‌تواند به توانمندسازی مدیران نظام آموزشی در این زمینه کمک کند.

- پیشنهاد می‌شود آموزش و پرورش با سازمان‌های مرتبط با امنیت اجتماعی گردشگری برای تدوین برنامه‌های منسجم جهت ایجاد امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری همکاری داشته باشند.

- پیشنهاد می‌شود با برگزاری دوره‌های آموزشی در زمینه شناخت کامل و جامع جاذبه‌های فرهنگی-تاریخی، طبیعی و موارد منحصر به فرد مناطق گردشگری برای مدیران آموزشی به توانمندسازی فرهنگی مدیران برای توسعه گردشگری ایمن در کشور کمک شود.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

موازین اخلاق

در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

منابع

1. Tariqi E, Haghghi M, editors. Examining the Role of Efficient Management on Employee Empowerment With an Emphasis on Purposeful Learning and Utilizing Educational and Human-Building Lessons. Second National Conference on Family and School Studies; 2023; Bandar Abbas.
2. Han S, Harold CM, Kim JK, Vogel RM. Perceived Benefits and Costs of Empowerment: Conceptualization, Measure Development, and Its Impact on Empowering Leadership. *Journal of Management*. 2022;49(4):1-18. doi: 10.1177/01492063221081443.
3. Esmaceli Ahendani A, Shakibaei Z, Ashouri H. Designing and Explaining a Structural Empowerment Model for Human Resources Using Grounded Theory. *Islamic Lifestyle with a Focus on Health*. 2023;7(3):121-36.

4. Kanjanakan P, Wang P, Kim PB. The empowering, the empowered, and the empowerment disparity: A multilevel analysis of the integrated model of employee empowerment. *Tourism Management*. 2023;94:104635. doi: 10.1016/j.tourman.2022.104635.
5. Xu CP, Wang M, Luo QX, Zhang YY. A Study on Experiential Learning Model of Tourism Management in Higher Education in China: A Case Study of Chongqing Normal University. *Open Journal of Social Sciences*. 2023;11:232-42. doi: 10.4236/jss.2023.113016.
6. Sergeyeva AM, Abdullina AG, Albekova AY, Shumakova GZ. Development of children's and youth tourism in the modern social space of Kazakhstan. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*. 2022;31(1):142-51. doi: 10.15421/112214.
7. Yang X, Jia Y, Wang Q, Li C, Zhang S. Space-time evolution of the ecological security of regional urban tourism: The case of Hubei Province, China. *Environmental Monitoring and Assessment*. 2021;193(9):1-20. doi: 10.1007/s10661-021-09243-3.
8. Akamava RK, Ibrahim F, Swaray R. Tourism and Troubles: Effects of Security Threats on the Global Travel and Tourism Industry Performance. *Journal of Travel Research*. 2023;62(8):1755-800. doi: 10.1177/00472875221138792.
9. Rezapour A, Rudgarnejad F, Ranji Jifroodi N. Factors Affecting the Development of Health Tourism and Its Impact on Community Well-Being. *Health and Hygiene*. 2022;13(4):496-512. doi: 10.52547/j.health.13.4.495.
10. Giao HNK, Vuong BN, Phuong NND, Dat NT. A model of factors affecting domestic tourist satisfaction on eco-tourism service quality in the Mekong Delta, Vietnam. *GeoJournal of Tourism and Geosites*. 2021;36(2):663-71. doi: 10.30892/gtg.362spl14-696.
11. Bahçelerli NM. The role of innovative technology in multicultural vocational tourism education. *Frontiers in Psychology*. 2023;14:1091881. doi: 10.3389/fpsyg.2023.1091881.
12. Chen M, Pei T, Jeronen E, Wang Z, Xu L. Teaching and Learning Methods for Promoting Sustainability in Tourism Education. *Sustainability*. 2022;14:14592. doi: 10.3390/su142114592.
13. Choe Y, Kim N. From the classroom to the Living Lab for developing competencies in tourism higher education. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*. 2022;35:100511. doi: 10.1016/j.jhlste.2024.100511.
14. Issakov Y, Imanbekova B, Beisembinova A, Moldgaliyeva A, Abisheva Z, Ussenov N, et al. Study of the effectiveness of tourism and local lore activities of geography teachers in Kazakhstan. *GeoJournal of Tourism and Geosites*. 2023;48(2):741-50. doi: 10.30892/gtg.482spl08-1074.
15. Pazoki M, Sheikhi D, Basiti S. The Role of Security in Developing Tourism in Villages Surrounding the Desert (Case Study: Sarak County). *Geographical Explorations of Desert Areas*. 2021;9(2):182-99.
16. Philips N. Tourism Education and Workforce Development. *Hospitality and Tourism Journal*. 2023;1(1):48-59.
17. Liu Y, Lin Q, Zhang D. Understanding the Reality of China's Health Tourism and Consumer Demand from the Perspective of Consumers: A Cross-Sectional Study. *Frontiers in Psychology*. 2022;13(1):1-13. doi: 10.3389/fpsyg.2022.824328.
18. Shahriari M. Examining the Relationship Between Social Security Indicators and Loyalty of Foreign Tourists (Case Study: Shiraz City). *Sustainable Urban and Regional Development Studies*. 2022;3(2):84-100.
19. Sorcaru IA, Capatina A, Muntean MC, Manea LD, Soare I. Residents' perceptions towards tourism development-The case of Galati-Braila conurbation Romania. *Sustainability*. 2022;14(13):7962. doi: 10.3390/su14137962.
20. Pourmehdi Amiri M, Ghasemi H. Identifying Factors Influencing the Development of Tourism Areas in Mazandaran with a Participatory Approach. *Geography and Human Relations*. 2023;5(4):211-30.